

המציינות היהודית

א' תשרי-כ' תשרי תשס"ט • כתב-עת של איחוד הקהילות היהודיות ברומניה

לרוח התורה. אך נוכל להגדיר את רגשותינו, תוך כדי חזרה על חגי חודש תשרי תשס"ט, מהימים הנוראים לשמחת תורה? אולי דרך רצוננו ומאמצינו לפעול בהתאם

החגים של סתיו תשס"ט

של הקהילה היהודית מבוקרשט, של ארגונים יהודיים אחרים, חברי פרלמנט, דיפלומטים, אנשי רוח מרומניה ומחוצה לה, ויהודים רבים יו"ר הפדרציה אאורל ויינר נשא דברי תודה לאנשי הקהילה היהודית מבוקרשט, על בנייתם סוכה מפוארת. רב הקהילה שלמה סורין רוזן הסביר את חשיבות הישיבה בסוכה שבעה ימים, וציין שזו אחת המצוות החשובות ביותר. אחרי הושענא רבה ושמיני עצרת, כאשר אמרנו "יזכור" לזכר יקירנו עוד פעם, חיינו את הרגע הנעלה של הריקוד עם הספר ביום שמחת תורה

חברים בפרלמנט, דיפלומטים. הדברים שנאמרו ועל סמליות החג דיבר רב הקהילה שלמה סורין רוזן; היו"ר ד"ר אאורל ויינר, חבר הפרלמנט, סקר בדבריו מן העבר אל העתיד, בהתייחסו אל חיי הפדרציה של הקהילות היהודיות והמוזיקה שהושמעה העמיקו את רגש הזהות שלנו. לאחר מכן, חוינו את היום הקדוש ביותר שבלוח העברי, יום הכיפורים: הדרשה שנשא רב הקהילה שלמה סורין רוזן לפני תפילת "יזכור" היתה מרגשת בכנות ובאמת שבה. לאחר מכן אמרנו "יזכור" ליקירנו שאינם עוד בחג שמחתנו השתתפו ראשי הפדרציה

אירועים לציון יום השואה ברומניה

טקסי יום השואה ברומניה התחילו ליד אנדרטת קורבנות השואה בהיכל קוראל בטקסים אלה השתתפו ניצולי שואה, מנהיגי הפדרציה של קהילות יהודי בוקרשט וארגונים יהודיים אחרים, נציגים מבית הנשיא, נציגי הממשלה, הפרלמנט, אנשי דתות בכירים, דיפלומטים, אנשי רוח, ועוד אורחים מחוץ לארץ, שכיבדו בהשתתפותם את זכר קורבנות השואה. נציג מבית הנשיא נשא בטקס דברים ובהם מסר מטעמו של נשיא רומניה, טראיאן בססקו. זרי פרחים הונחו ליד האנדרטה. בתיאטרון הלאומי של אופרטה

מעיר הבירה הוענקו פרסים ואותות על-שם ד"ר אלכסנדר שפרן והוצג הספר "כבוד עצמי בעת צרה", המוקדש לאלה שסיכנו את החופש שלהם ואת חייהם על מנת להציל יהודים בימי השואה בפרלמנט נערכה ישיבה חגיגית של בית-הנבחרים שהוקדשה ליום השואה ברומניה. המכון "אלי ויזל" אירגן כנס מדעי, והשתתפו בו חוקרים מרומניה ומחול, ובמסגרתו דנו חוקרים צעירים בנושאים חדשים ומקוריים. החוקרים הצעירים גילו חדשנות ואומץ בדבריהם מעניינים

מעשה דמוקרטי לדוגמה

בישיבה מיוחדת בחר הוועד המנהל של הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה במועמד הקהילה היהודית לבחירות לפרלמנט שייערכו בנובמבר הקרוב. ארבעה אנשים הגישו את מועמדותם: ד"ר אאורל ויינר, יו"ר הפדרציה; המהנדס יונל שלזינגר, יו"ר הקהילה היהודית שבעיר אראד, בנש

אביטל, יועץ הפדרציה ומנהל לשעבר של הבנקים אירובנק ובנק לאומי; המהנדס ניומן, מן הקהילה היהודית שבעיר טולצ'אה. ברוח דמוקרטית וגלויה בחרו המשתתפים בחבר הפרלמנט הנוכחי, ד"ר אאורל ויינר. במסגרת הדיונים הדגישו רוב הדוברים את חשיבות הניסיון שלו ואת רציפות פועלו ושמירת הקשרים בפרלמנט - תנאים הדרושים לפעילות מוצלחת ולהפיכתן של יוזמות חוקיות הלכה למעשה. כמו כן נאמר בתשובה לוויכוח אם טוב אם לאו, שחבר הפרלמנט ישמש גם כיו"ר, שכן רוב חברי הפרלמנט מטעם בני מיעוטים הם גם ראשי העדה שלהם ומעמד זה מקנה להם כבוד נוסף בפרלמנט ויתרון בכל הנוגע לפתרון הבעיות בקהילות של היום.

הצגת הספר "כבוד עצמי בעת צרה" - אירוע חשוב

ב-6 באוקטובר 2008 הוצג בטרקלין "יון דאצ'יאן" הספר "כבוד עצמי בעת צרה". את הספר כתבה קבוצת חוקרים מן המרכז לחקר תולדות השואה ברומניה. עורכו הראשי הוא ד"ר ליבי רוטמן. הספר ראה אור בהוצאת הספרים "הספר". דברי מבוא לספר כתב ד"ר אאורל ויינר, יו"ר הפדרציה של הקהילות היהודיות ברומניה

נוסף על החומר התיעודי, הספר מביא ביוגרפיות ותיאור מעשים המעידים על הרוח האנושית הנאצלה שגילו אנשים ממקצועות, מעמדות ולאומיות שונים. היסוד המשותף לכולם היה כיבוד ההמלצה המוסרית המתאימה לכל דת ובכל חברה תרבותית: "ואהבת לרעך כמוך". כמו כן מוזכרים כמאה שמות, בהם פוליטיקאים בכירים וראשי הכנסייה שהתאגדו נגד המעשים הברבריים ועזרו ככל שיכלו להקטין ולמצמצם את מספר הקורבנות ב"תוכניתו" של משטר אנטונוסקו

הוועידה האזורית שבבוקרשט בנושא המאבק נגד האנטישמיות באירופה, בעקבות עליית האנטישמיות

ביום 18 בספטמבר 2008 נערכה בבוקרשט הוועידה האזורית לנושא המאבק באנטישמיות. ועידה זו היא המשכה של ועידת או.ס.צ.א. שנערכה בבוקרשט ביוני 2007 ודנה במאבק בגילויים השונים של חוסר סובלנות, ובהם האנטישמיות. בוועידה הנוכחית השתתפו נציגים מ-26 מדינות באירופה ומישראל, נציגי ארגונים שאינם ממשלתיים, ארגונים יהודיים בין-לאומיים - הקונגרס היהודי העולמי, הוועד היהודי האמריקאי, בני ברית ועוד. כמו כן השתתפה משלחת משותפת של הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה, ארגון ניצולי השואה מרומניה ובני ברית מרומניה. ארגון הוועידה בבוקרשט, כך לפי הדוברים, התאפשר הודות לעמדתה הברורה של ממשלת רומניה, של נשיאיה ושל פוליטיקאים שונים, ראשי מפלגות ומשפיעי דעת הקהל, שקיבלו על עצמם את האחריות לשואת יהודי רומניה

בזמן מלחמת העולם השנייה והתחייבו להפעיל את המלצות ועדת ויזל הלכה למעשה ולשלב בתוכנית הלימודים את תולדות השואה ואת תולדות ישראל. חשוב לציין שמסקנה ראשונה מדבריו של פאול שפירא, מנהל במוזיאון השואה בווינינגטון, היא שהאנטישמיות הפכה לתופעה רגילה באירופה ואף בארצות-הברית. אכן דרושים אמצעים קשים ושונים על מנת להפעיל משקל שכנגד. דוברים אחרים אף הם העלו רעיון זה, גם לגבי רומניה, שבה קיימים חוקים התומכים במאבק, אך אינם מופעלים הלכה למעשה (פרופסור מיכאל שפיר). ד"ר אאורל ויינר, יו"ר הפדרציה של הקהילות היהודיות מרומניה, הביע תמיכה בפעולות למען המאבק באנטישמיות. הפתרון הטוב ביותר - כך נאמר - הוא לחנך את הדור הצעיר להכיר את תולדות היהודים בכלל ובארצם בפרט, ואת הטרגדיה של השואה.

פעולות המתאימות לכל הגילים בקהילות

היהודיות שבערים בוקרשט וגם אורדיה

בימי חודש תשרי תשס"ט, קהילת יהודי בוקרשט אירגנה תוכניות לכל קבוצות הגילים שהשתתפו. בני "גיל הזהב" ימשיכו ליהנות גם בעתיד מכל מיני פעילויות והרצאות בנושאים מעניינים בתחומי דת, אמנות, גיאוגרפיה, היסטוריה, קולנוע ועוד. כמו כן מצפים גם לבואם של הילדים הקטנים לתוכניות היועצים כדי לכוון אותם לחינוך יהודי

בגיליון של עיתוננו אנו מציגים את קבלות השבת שאורגנו בעיר אורדיה, ובהן השתתפו צעירים רבים מאזורים שונים של רומניה. בהזדמנות זו גם צוין טקס הזיכרון לבני הזוג אווה ואדלברט הובר ז"ל, שתמכו בקהילה היהודית שבעיר רוחנית וגשמית בתרומות שלא יישכחו לעולם

I.S.S.N. 1223 - 7736

